

OMARICE Z VREČKAMI ZA PASJE IZTREBKE IN »PASJI ODLOKI«

Povej mi kakšnega psa imaš in povem ti kdo si! Se vam zdi tovrstno razmišljanje iz trte zvito? Ko takole opazujem kosmatince najrazličnejših pasem si ne morem kaj, da njihovega značaja ne bi primerjal z gospodarjevimi.

Naposlled so gospodarji tisti, ki vzgajajo svoje pse po »lastni podobi«, torej v skladu s svojim značajem. Vse lepo in prav, dokler psi, ki svojim lastnikom veliko pomenijo, ne začno ogrožati drugih z renčajočim laježem na cesti, z ogrožanjem otrok na igriščih in mimoidočih s svojimi iztrebki po pločnikih in parkih, da ne omenjamo dvigal v blokih in stolpnihah in prostorov pred trgovinami.

Sekretar za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano občine Moste-Polje je že pred dvema letoma pripravil odlok o reji, registraciji, cepljenju in označevanju psov ter obveznosti pri vzdrževanju čistoče javnih površin, ki ga je sprejela občinska skupščina. Do odloka, ki je usklajen tudi z zakonom o zdravstvenem varstvu živali, sta se izredno pozitivno opredelili tudi Kinološka zveza Slovenije in društvo proti mučenju živali.

In na kaj morajo biti lastniki psov odslej najbolj pozorni? Kaj morajo upoštevati, da ravnajo v skladu z Odlokom?

Glede registracije, cepljenja in označevanja psov mora imetnik psa s stalnim bivališčem na območju občine Ljubljana Moste-Polje, psa, ki je starejši od štirih mesecev, v osmih dneh prijaviti Veterinarskemu zavodu ljubljanske regije - Grosuplje, DE osnovno zdravstveno varstvo Ljubljana. Cesta v mestni log 47a oziroma pooblaščen veterinarski organizaciji, ki vodi register psov, evidenco o prijavi, odjavi in cepljenju psov.

Psi, starejši od štirih mesecev morajo biti enkrat letno preventivno cepljeni proti steklini v skladu z določili vsakoletne odredbe izvršnega sveta o izvajanju preventivnih ukrepov zaradi odkrivanja in preprečevanja živalskih kužnih bolezni na območju občine.

Pes mora stalno nositi pasjo znamkico na ovrtnici. Če jo izgubi, mora lastnik psa pri pooblaščen veterinarski organizaciji v osmih dneh zaprositi za izdajo nove pasje znamkice.

Imetnik psa, ki redi več kot dva psa ali ima vzrejališče psov, mora prijaviti vzrejo živali, objekte in opremo ter vsako spremembo v zvezi s tem, v osmih dneh veterinarski inšpekciji Mestne uprave inšpekcijskih služb v Ljubljani.

Imetnik psa mora svojemu ljubljencu zagotoviti varno zavetje in prehrano. Veriga privezanega psa po horizontalni ne sme biti krajša od štirih metrov.

Imetnik psa je dolžan skrbeti, da se pes ne giblje brez nadzora, poskrbeti mora tudi za varen in udoben prevoz psa, v javnem prometu pa upoštevati predpise transportnih podjetij o prevozu živali.

Imetnik psa je dolžan skrbeti, da pes ne ogroža ljudi in živali. Na javnih površinah in na površinah v omejeni skupni rabi morajo biti psi na vrvi.

Popadljivi psi morajo na prostem nositi nagobčnike.

Imetnik psa čuvaja mora namestiti viden opozorilni napis »Hud pes«.

Če imetnik v nasprotju z določili tega odloka psa zanemarija, ga muči, nasilno dresira ali če je pes za okolico nevaren, se psa odvzame in brezplačno odda novemu gospodarju ali humanu usmrta na stroške imetnika.

Zanimiv je tudi POSTOPEK Z NEREGISTRIRANIMI PSI IN DRUGI PREVENTIVNI UKREPI

Leseni zabojčki, veliki kot poštni nabiralnik, bodo kmalu v blokih, kjer imajo večje število štirinožnih živali. V KS Moste-Selo so zabojčkom dali ime »HOVŠKA«, kar je skovanka iz besede, ki označuje pasji lajež in iz prvega dela besede škatla. V »HOVŠKAH« bodo čakale vrečke tiste ljubitelje živali, ki imajo poleg živali radi tudi čisto in lepo okolje.

Pse, ki ne nosijo znamkice in se gibljejo brez nadzora, mora veterinarsko-higienška služba pooblaščen veterinarske organizacije uloviti, psa na željo lastnika letuemu vrniti v osmih dneh oziroma ga oddati Kinološkemu društvu.

Poškodovanemu psu je treba nuditi prvo pomoč oziroma ga prepeljati v veterinarsko bolnico.

Če pes z ugrozom poškoduje človeka, se mora poškodovani javiti zdravstveni ambulanti ali ambulanti Zavoda za socialno medicino in higieno, Ljubljana, Parmova 32.

● V občini Moste-Polje ima pse od skupaj 71 tisoč prebivalcev 5 tisoč ljudi. Le polovica psov je registriranih, torej tudi cepljenih.

● V Zadobrovi obnavljajo veterinarsko ambulanto, ki sicer že deluje v nekdanjih prostorih Agroemone, v Sneberski 111. Uradno bodo veterinarsko ambulanto odprli v začetku oktobra.

Za lastnike psov še OBVEZNOSTI PRI VZDRŽEVANJU ČISTOČE:

Psov ni dovoljeno voditi na otroška igrišča, njive in vrtove ter na površine, na katerih je to s posebno oznako prepovedano.

Spremljevalci psov morajo z javnih prometnih površin in javnih površin v omejeni skupni rabi in drugih površin v zasebni rabi, sproti odstranjevati iztrebke psov.

IZVAJANJE tega odloka nadzorujeta veterinarska inšpekcija in komunalna inšpekcija Mestne uprave za inšpekcijske službe mesta Ljubljana.

Za nepridiprave Odlok predpisuje tudi KAZENSKO DOLOČBE.

Toda kazni ponavadi dosežejo nasprotno učinke od pričakovanih. Zato je odločitev Sekretariata za kmetijstvo občine Moste-Polje o NAMESTITVI OMARIC z vrečkami za pobiranje pasjih iztrebkov začetni korak na poti (pre)vzgoje pasjih lastnikov.

(Nadalj. na 7. strani)

STARI OBIČAJI SE VRAČAJO

Razmere, ki so nastale po vojni v družnem družbenem sistemu kot je bil prej, pa tudi zaradi hitrega gospodarskega razvoja in modernizacije, je izginil marsikateri običaj, ki se je ohranjal dolga desetletja. Tako je bilo tudi z vaškimi žeganji.

Turistično društvo Moste-Polje je tak star običaj poskušalo letos obnoviti v Zadvoru in Zavogljah, saj imata obe vasi skupnega zavetnika, to je sv. Urha. Žegnanjska nedelja se običajno ni pokrivala s praznikom vaškega zavetnika, temveč z posvetitvijo cerkve po njeni dograditvi ali večjem popravilu, skrunitvi cerkve ali po daljši zapustitvi cerkve in še po čem. Zadnja posvetitev naj bi bila leta 1604 in naj bi jo posvetil ali na novo žegnal ljubljanski škof Tomaž Hren.

Običaj, ki se je ustalil v teh dveh vaseh je bil, da so ljudje dan pred žegnanjsko

nedeljo, ki je tu prvo ali drugo nedeljo v avgustu, nad cesto obešali krofe ali flancate. To je bil tudi znak zadovoljstva nad končano žetvijo, ki je marsikomu pomenila novo življenje.

Na samo nedeljo pa je bila maša v cerkvi v Zavogljah, tam so bile tudi stojnice. Marsikatero dekle ali fant si je za ta dan kupil novo obleko, prilika pa je bila tudi za ogled deklet, godnih za ženitev. V Zadvoru pri Glastovcu in v Zavogljah pri Jercu pa so bile obvezne veselice, posebno v Zadvoru so se pri tem iskazali fantje in dekleta. Obilo smeha in »firbcev« pa je bilo že pri navezavi krofov, saj so jih postavljali vse popoldne in pri tem obilo pili in se zabavali.

Letos se poskus obnovitve tega običaja izredno dobro uspel, saj se je v Zavogljah zbralo veliko ljudi, ki so prisostvovali ubranemu petju Prežganjskega okteta in

besedi o običaju žeganja Mirka Pihlerja, ondodnega župnika, pa Edvardu Svetku, ki je zelo lepo opisal običaj žegnanjske nedelje v Zadvoru in Zavogljah. Umetna razsvetlitev cerkve, rakete in bakle okoli cerkve pa so ta dogodek vtisnile marsikateremu v trajen spomin.

Pripomba ob tem pa je le bila; namreč, vi ste krofe z dvigalom obešali le pol ure in niste imeli časa spiti niti kozarca vina, pred vojno pa se je to počelo vse popoldne z lestvijo in preden so obesili zadnjega, so bili že vsi pijani. Može in fantje so se dogovorili, da bodo drugo leto krofe torej obešali z lestvijo.

Ob tem je potrebno pohvaliti vaščane Zavogelj, ki so z veseljem sodelovali pri organizaciji tega običaja in za ta namen posebno ozaljšali vas.

MOJCA SVETEK

VARNOST OTROK IN MLADOSTNIKOV V PROMETU

Zaradi nesreč z motorji, osebnimi avtomobili, avtobusi in tovornjaki umre na svetu po podatkih Svetovne zdravstvene organizacije vsako leto 700.000 ljudi, od 10 do 15 milijonov ljudi pa je poškodovanih.

Kako je pri nas, v Sloveniji? Zadnja leta je kazalo, da smo zmanjšali število žrtve med otroki in mladostniki. Letošnji podatki pa so katastrofalni. Že zdaj je presežena lanska številka, 34 mrtvih otrok in mladostnikov. Do začetka šolskega leta je umrlo že 43 otrok in mladostnikov. Skoraj polovica otrok, starih do 15 let, ki izgubijo življenje v prometnih nesrečah je potnikov v vozilu. Prav to spoznanje je tudi privedlo do uvedbe akcije Otrok v avtu leta 1991.

Tudi v letošnjem šolskem letu so potekale aktivnosti, katerih namen je zagotoviti varnost otrok na poteh v okolici šole. Koordinator jih je Občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu oziroma njegova Komisija za vzgojo in izobraževanje v cestnem prometu. Osnovne šole je pozvala, da aktivnosti izvedejo. Pred začetkom šolskega leta je treba obnoviti prometno varnostne načrte osnovnih šol, izdelati programe prometne vzgoje za tekoče šolsko leto in druge aktivnosti po programu šole že v prvih dneh pouka pa aktivirati učence prometnike, seznaniti starše s prometno varnostnim načrtom osnovne šole, seznaniti otroke z var-

Ko otrok postane šolar, vstopi v nov zanimiv svet, ki je poln nevarnosti. (Foto: S. G.)

nimi potmi do šole, sodelovati s policijsko postajo in drugimi ter druge aktivnosti po programu šole. V šolskem letu naj se izvaja prometno varnostni program in sodeluje pri izvedbi programa komisije za vzgojo in izobraževanje v cestnem prometu. K izvajanju aktivnosti so pristopile tudi krajevne skupnosti, ki so po svojih močeh obvestile krajevne in podjetja na njihovem območju. Sredstva javnega obveščanja so opozarjala občane, naj povečajo svojo pozornost do najbolj šibkih udeležencev v prometu.

Tudi policisti so se skrbno pripravili in ob določenem času na nevarnih prehodih zagotovili varnost otrok. Kjer avtomobilisti navadno najbolj ogrožajo pešce in druge šibkejše prometne udeležence, pa so promet nadzorovali z radarjem. S poostrenim nadzorom bodo nadaljevali še do prvega tedna oktobra. Letos zavarovalnice niso zagotovile rumenih rutic, ki pomagajo varovati najmlajše v prometu. Zanje je poskrbel občinski svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu in jih razdelil vsem otrokom prvih razredov v občini.

Na začetku šolskega leta pa je bila izvedena akcija Varne poti, v kateri so najučinkovitejše sodelovali predvsem policisti, osnovne šole in sredstva javnega obveščanja. Namen akcije je bil opozoriti udeležence v prometu, da morajo otrokom posvečati skrb vse leto in ne le nekaj dni v začetku pouka, hkrati pa spoznavanju nevarnosti na poteh v okolici šole.

Cepprav že dolgo časa posvečamo posebno pozornost varnosti otrok in mladostnikov, z rezultati ne moremo biti zadovoljni. Z uvedbo prometne vzgoje v osnovno šolo so bili storjeni koraki v pozitivno smer. Prometna vzgoja je postala del programa v vzgojno-varstvenih ustanovah in v osnovni šoli. Na predmetni stopnji, v višjih razredih osnovnih osnovne šole, ni ustreznih vsebin. Da bi se povečali varnost, pa bi morali storiti tudi kaj na srednjih šolah.

Številna dosedanja prizadevanja in akcije posameznikov in organizacij so nedvomno prispevale k ozaveščanju vseh občanov in k varnosti najšibkejših udeležencev v prometu. Usodo naštetih imajo v rokah le posamezniki, starejši. Prav oni bi morali v praksi, v prometu, z lastnim zgledom usposabljeni najmlajše za varno pot s tem, da bi npr. jasno nakazali otroku, da lahko prečka cesto. Otroci do desetega oziroma celo enajstega leta niso sposobni natančno ocenjevati hitrosti in oddaljenosti vozil, zato so pri prečkanju obotavljivi in neodločni. Pomagajo mu lahko le starejši. In vsem nam se bo splačalo. Prihranili bomo življenja.

P. KOŽAR

90 LET KOKREŽEVE JOHANE

Devetdeset let je lepa starost, posebno, če si pri teh letih zdrav in čil, kot je Ivana Dolničar iz Polja, ki jo vsi bolj poznajo kot Kokreževa Johano s Studenca, kjer se je rodila 19. avgusta leta 1904. V družini takratnega občinskega cestarja je bilo 12 otrok in Ivana ali običajno Johana, kot se je tedaj Ivanam reklo, je bila šesta. Stanovali so v majhni hišici na Studencu, kamor se je že v prejšnjem stoletju priženil oče, doma iz Kokrice na Gorenjskem, zato se je tudi domačije prijelo ime »pri Kokrežu« in obstalo do današnjih dni. Tudi hiša se od tedaj ni dosti spremenila in je ena zadnjih hiš tistega časa.

Zelo dobro se spominja otrošva in pomankanja, ki je trlo tedanje delavce, posebno še, če delo ni bilo stalno. Na srečo je bil oče gospodarjen in si je dokupil nekaj zemlje, ki je lakoto še kako blažila. Spominja se, da se je veliko molilo, hodilo v cerkev, pa tudi praznovalo, posebno božič in veliko noč. Sploh je tedaj bilo veliko cerkvenih praznikov, ki so blažili garanje, ki je bilo potrebno za preživetje. Spominja se tudi bratov, posebno Jurija, ki je tedaj hodil h godbi v Polje, sedanjih Vevški godbi. Otroci so hodili past krave, svoje ali sosedove, na vojaško vežbališče ali »eksecir platz« kot so mu rekli, tja, kjer je bilo kasneje letališče. Otroci so zahajali tudi v bližino Fužinskega gradu in zelo se jim je zdelo imenitno, če so videli »graščinske« doma ali pa pri tedanjih toplicah, ki so bile med gradom in umobolnico.

Iz tistih časov se zelo dobro spominja tudi prve svetovne vojne in vpoklica njenih dveh bratov, ki sta kmalu padla, eden na srbski, drugi pa na soški fronti. Še več ima spominov na tiste čase in vse pripoveduje z enako svežino in prepričljivostjo, kot bi se to dogodilo včeraj. Poročila se je leta 1929 in z možem

sta zgradila skromno hišico v Polju, zadnje pred letališčem, zato so bila letala njihov vsakdanji pozdrav, prav tako pa tudi vlaki, saj so nakupili hišo deset metrov stran. Ti so bili usodni tudi za njenega moža; vlak ga je povozil leta 1975. V zakonu se jima je rodilo pet otrok, od katerih je eden umrl že zelo zgodaj. Kraljevina Jugoslavija je delavstvu delila tenak kruh in njeni otroci so bili marsikaterkrat lačni, posebno med vojno, saj za številno družino ni bilo hrane kje najti. Kokreževa mama je zmogla tudi to in vse pripeljala do poklica in kruha.

Danes, ko gre že v deseto desetletje je še vedno čila, večkrat gre še z upokojenci na izlet, gre po nakupih hrane v Ljubljano in človek ji nikakor ne bi prisodil devetdeset let.

Ob tem visokem jubileju ji želijo njeni najbližji, pa tudi znanci in vsi, ki poznajo Kokreževa Johano, še na mnoga leta in veliko zdravlja.

Slavlja ob 90 letnici se je udeležila tudi njena sestra Polonca, ki bo letos praznovala 95 let.

Levo: Kokreževa mama, desno njena sestra Polonca.

Tekst in foto: EDVARD SVETEK

ABANKA D.D. LJUBLJANA

ABANKA TUDI V MOSTAH

v prostorih Občine Moste - Polje,
Proletarska cesta 1

Za Vas opravljamo:
TOLARSKO POSLOVANJE
tekoči računi, ziro računi, namensko varčevanje, otroško varčevanje, AKEŠ kartica za študente, ATEL - avtomatski informacijski sistem

DEVIZNO POSLOVANJE
devizno varčevanje, devizno valutni posli, menjalniški posli, VISA kartica

KREDITIRANJE

DELOVNI ČAS
Vsak delavnik od 8. do 12. in od 14. do 17. ure
sobota zaprto

PRIČAKUJEMO VAS!

ABANKA - BANKA PRIJAZNIH
IN PODJETNIH LJUDI